

Jezikovna politika in pouk tujih jezikov v šolah

(povzetek predavanja dne 26.7.2017 ob 130 letnici esperanta)

Najprej bi rad poudaril, da se pri esperantu neizogibno srečamo tudi z vprašanjem jezikovne politike. Esperanto se sicer pojavlja vsaj v treh oblikah in sicer kot ideja, kot jezik in kot gibanje. Kot ideja bi najbolj enostavno lahko rekli, da gre za znano načelo o svobodi, bratstvu in enakosti. V našem primeru govorimo o enakopravnosti sporazumevanja, kjer pa se naši in tudi tuji politiki vsakodnevno lažejo. Dokazano namreč poleg vseh lepih načel uporabljajo v bivšem jugoslovanskem prostoru srbohrvaščino, v mednarodnem prostoru pa angleščino. Torej širijo diskriminacijo, kar pa pogubno vpliva na narodni in mednarodni razvoj.

Pa vendar imamo v Sloveniji tudi Nacionalni program jezikovne politike, ki je oblikovan v Ministrstvu za kulturo in sprejet v parlamentu. V tem dokumentu je bil v prejšnjem obdobju omenjen tudi esperanto in sicer kot vzpodbuda za razmislek o esperantu v Evropski skupnosti ter esperantu v sistemu pouka tujih jezikov. V sedanjem dokumentu tega ni več, zato bomo v času obravnave naše vloge za status organizacije tudi predlagali, da se ta dva vidika ponovno obravnavata.

Del omenjenega dokumenta je tudi sistem pouka jezikov (materinščine in tujih jezikov) v šolah. Ob sedanji razpravi o predlogu drugega obveznega (prisilnega) tujega jezika –poleg angleščine- je jasno, da gre za zmedo in škodljivo jezikovno politiko. Gre vendar za mlade ljudi, gre za oblikovanje neodvisne osebnosti, za oblikovanje osebne in narodne samobitnosti ter za vzgojo strpnosti in enakopravnosti. Zato tudi predlagamo, da se prouči naš predlog in sicer sistem treh korakov: poudarek materinščini, pouk esperanta in šele nato tuj nacionalni jezik v skladu s poklicnimi ali študijskimi potrebami ali osebnimi interesi.

V gibanju za esperanto imamo dovolj jezikovnih, strokovnih in praktičnih izkušenj, da lahko utemeljimo ter zagovarjamo naš predlog in njegovo korist za narodni razvoj ter enakopravno mednarodno sodelovanje .

Janez Zadavec